

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta: **Tomáš Svoboda**
Téma práce: **Detence nezletilých cizinců v migračním kontextu a mezinárodní standardy ochrany lidských práv: obsahová analýza judikatury správních soudů**
Rozsah práce: 81 stran vlastního textu (rozsah odpovídá předpisům)
Datum odevzdání práce: 23. 3. 2024

Aktuálnost (novost) tématu; náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody; kritéria hodnocení práce (splnění cíle práce; samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství; hloubka provedené analýzy):

Předložená diplomová práce se věnuje významnému tématu, které si bude v kontextu vnější migrace i nadále udržovat aktuálnost. Obsahově, množstvím vstupních dat a náročností na zpracování se jedná o velmi ambiciózní a zdařilou diplomovou práci.

Cíl práce je představení mezinárodního lidskoprávního režimu detence nezletilých cizinců a jeho komparace s vnitrostátní správní judikaturou ČR. Tohoto cíle se podařilo v obou částech naplnit a dále odkazované podotázky v rámci plnění cílů byly zcela zodpovězeny.

Metodologie práce je pečlivě popsána a hloubkou se v nadstandardním směru vymyká diplomovým pracím psaným a obhajovaným na vysokých školách a univerzitách nejen v ČR. Co se zhodnocení plagiátorství týče, práce je zcela bezproblémová.

Formální a systematické členění práce; ostatní kritéria hodnocení práce (logická stavba práce; práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací; úprava práce, jazyková a stylistická úroveň):

Práce je členěna do dvou velkých bloků, tj. doktrinárního a empirického, které se dále rozdělují na kapitoly. Takové dělení je s ohledem na zaměření práce logické a vhodně zvolené. Oba bloky mají vlastní zaměření cílů a metodologii věnovanou podkapitolu. Vzájemně na sebe však navazují.

Diplomant vysvětluje v úvodu, proč v textu využívá autorský plurál (s ohledem na vícenásobné množství výstupů k tématu práce, na nichž se podílel, a s tím souvisejícími dalšími osobami, které se podílely na zjištěních použitých při psaní práce). Jakkoliv je odůvodnění pochopitelné a potvrzuje samostatnost v psaní diplomové práce, bylo by z formálního hlediska (autorem práce je sám osobně) vhodné používat spíše například trpný rod či er formu v jednotném čísle. Doktrinární část si v úvodu stanovený cíl dále dělí do tří menších věnovaných úpravě univerzální, evropské a vnitrostátní a rovněž se sama formálně dle tohoto rozčlenění strukturuje do úvodu, 4 kapitol a závěru.

V kapitole 2 pojmenované Lidská práva a detence cizinců se práce věnuje nezbytným pojmům. Následuje kapitola 3 zaměřená na univerzální úroveň. V té se diplomant věnuje mimo jiné i tzv. lidskoprávním instrumentům. S ohledem na zásadní význam i pro detenční zařízení bych doporučoval, aby (pro případný další budoucí výzkum) nepomíjel Podvýbor proti mučení zřízený na základě druhého opčního protokolu k Úmluvě proti mučení. Jakkoliv jsou jeho výstupy odlišné, i ty mohou hrát významnou důkazní roli před mechanismy judiciálního charakteru. Nabízí se proto pro obhajobu otázka, proč byl tento mechanismus z popisu byť i v obecné rovině vynechán?

Kapitola 4 popisuje evropskou regionální úroveň z pohledu mechanismů Rady Evropy a Evropské unie. Kapitola 5 se pak věnuje vnitřní české legislativě a judikatuře.

Práce je psaná čtivě a srozumitelně. Překlepy a stylistické chyby se v ní vyskytují výjimečně. V práci je využíváno značně množství zdrojů. U mezinárodních smluv bych doporučoval konstantněji při prvním zmínění přikládat poznámku pod čarou s plnou referencí na zdroj. V neposlední řadě bych rád zmínil, že diplomant opakovaně staví proti sobě tzv. hard law a soft law. V některých situacích však není tato dichotomie (dle mnohých autorů) příliš přiléhavá a bylo by vhodnější (mimo debatu o hlavních pramenech MPV) vycházet spíše z dělení například závazných X nezávazných názorů a stanovisek. Koneckonců to tak zčásti naznačuje i závěr k první části.

Empirická část se skládá z 5 kapitol (včetně úvodu a závěru). V návaznosti na část předchozí si za cíl klade zodpovědět otázku, „jaká je podoba vnitrostátní judikatury správních soudů k detencím dětí v migračním kontextu s doprovodem podle zákona o pobytu cizinců, a to s ohledem na lidskoprávní standardy.“ Tohoto cíle část chce dosáhnout zodpovězením 8 téma do značné míry vyčerpávajících specifických otázek.

Použité metody v této části zahrnují i ty v právní vědě málo obvyklé a jedná se obsahově i přístupem o velmi zajímavou část. Mimo jiné i ve výsledcích o známosti kvazijudiciálních mechanismů tím podporuje závěry mnoha autorů o příliš nízké znalosti těchto mechanismů mezi nejen českými soudci a nejen soudci.

Ve výsledkové kapitole 9 diplomant využívá řadu grafů znázorňujících získané výsledky a vhodně tak doplňuje text. U grafu 20 by bylo zajímavé zjistit, nakolik (ne)koreluje výsledky rovněž v práci zmíněným stavebním úpravám v dotčených zařízeních? To je však spíše než otázka k obhajobě možné doporučení pro další výzkum.

Unikátnost práce spočívá také ve faktu, že sama provádí sebekritiku (část 10.2.), čímž oponentovi značně ulehčuje práci. I to je v kontextu diplomových prací nezvyklé a prokazuje kvalitu analýzy.

Závěrem bych tedy rád práci pochválil za unikátní přístup, pečlivost a přínos do právní vědy nejen v oblasti práva migračního a uprchlického.

Doporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň:

S ohledem na shora uvedené práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikační stupeň výborně.

V Praze, dne 1. června 2024,

JUDr. Milan Lipovský, Ph.D.
oponent